

**МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

Кафедра управління персоналом та економіки праці

Затверджено
Голова приймальної комісії

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для абітурієнтів, які вступають
на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за
спеціальністю 051 Економіка на другий курс
(з нормативним терміном навчання на вакантні місця)
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого
спеціаліста або раніше здобутого такого самого чи вищого
ступеня (рівня) вищої освіти
за неспорідненими спеціальностями

Київ – 2020

Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 051 Економіка на другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця)

*Схвалено Вченою радою Інституту підготовки кадрів
державної служби зайнятості України,
протокол № 4 (156) від 22.04.2020*

Розробник програми:

Пекін А.Ю., кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Пекін А.Ю. Програма фахового вступного випробування для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 051 Економіка на другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста або раніше здобутого такого самого чи вищого ступеня (рівня) вищої освіти за неспорідненими спеціальностями. К.: ППК ДСЗУ, 2020. 21 с.

Програма схвалена на засіданні кафедри управління персоналом та економіки праці, протокол № 7 від 27.02.2020.

В.о. завідувача кафедри
управління персоналом
та економіки праці

_____ А.Ю. Пекін

Погоджено
Відповідальний секретар
приймальної комісії

_____

ЗМІСТ

Вступ	3
Критерії оцінювання фахового вступного випробування	5
Програма фахового вступного випробування	6
Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування	14
Список рекомендованої літератури	20

ВСТУП

Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань програмного матеріалу з економічних дисциплін, які вивчалися в закладах вищої освіти I та II рівня акредитації (політекономія, економіка підприємства).

Структура фахового вступного випробування для вступників, що вступають для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціалізацією «Управління персоналом та економіка праці» на старші курси (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста або раніше здобутого такого самого чи вищого ступеня (рівня) вищої освіти проводиться в усній формі.

Абітурієнти повинні

знати:

- загальні закономірності змін в управлінні персоналом в ринкових умовах;
- загальні тенденції та закономірності розвитку управління персоналом та економіки праці;
- механізми та закономірності формування соціально-трудова відносин в період перехідної економіки.
- розподіл і формування доходів населення;
- процеси планування, організації, мотивації та контролю трудових процесів;
- види організаційних структур управління;
- фактори впливу на управлінські рішення.

уміти:

- критично мислити, самостійно аналізувати господарські процеси, працювати з джерелами, первинними статистичними і архівними матеріалами;
- користуватись інструментарієм економічних категорій і понять при формулюванні своїх думок;
- оперувати методами досліджень економічних явищ;

- аналізувати процеси, які відбуваються в економіці України;
- орієнтуватися у різновидах організаційних структур управління;
- аналізувати ринкове середовище та приймати відповідні управлінські рішення.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для успішного засвоєння дисциплін абітурієнти повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або раніше здобутого такого самого чи вищого ступеня (рівня) вищої освіти та володіти здібностями до засвоєння знань, умінь і початкових навичок в галузі управління персоналом та економіки праці. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Проведення фахового вступного випробування

Вступник отримує для відповіді білет, в якому визначені 3 питання з наведеного в програмі переліку.

Фахове вступне випробування проводиться в усній формі.

Тривалість підготовки абітурієнта на відповіді не повинна перевищувати 30 хвилин.

Фахове вступне випробування з кожним абітурієнтом проводять не менше двох членів комісії.

Під час фахового вступного випробування екзаменатори відмічають правильність відповідей в протоколі усної відповіді, який по закінченню випробування підписується екзаменаторами та вступником.

Інформація про результати фахового вступного випробування оголошується вступникові в день його проведення.

Вимоги до відповіді абітурієнта

У процесі проходження фахового вступного випробування абітурієнт має виявити достатній рівень набутих знань і вмінь.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Оцінювання проводиться за 200 бальною шкалою:

- 180-200 балів** – заслуговує абітурієнт, який дав вичерпні відповіді на всі запропоновані питання, показав систематичні знання з поставлених питань, вміє аналізувати основні економічні проблеми сучасності, в тому числі у сфері управління персоналом, усвідомлює взаємозв'язок основних понять з профілем спеціальності, володіє відповідною термінологією
- 135-179 балів** – заслуговує абітурієнт, який повністю розкрив запропоновані питання, виявив достатньо повні знання навчально-програмового матеріалу, орієнтується в сучасних економічних проблемах, вміє користуватись поняттями, але допускає непринципові помилки у викладенні матеріалу
- 100-134 бали** – ставиться абітурієнту, який виявив знання навчально-програмового матеріалу в обсязі достатньому для подальшого навчання, але допускає суттєві помилки у викладенні матеріалу, не володіє повною мірою понятійним апаратом
- 0-99 балів** – ставиться вступнику, який не має систематичних знань, викладає матеріал не послідовно, з порушенням логіки, допускає принципові помилки, що свідчать про обмеженість подальшого засвоєння навчального матеріалу

Мінімально допустима кількість балів, яка дозволяє скласти вступне випробування – **100**.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

«ПОЛІТЕКОНОМІЯ»

Тема 1. Предмет і метод економічної науки

Об'єкт економічної науки та її предмет. Система економічних наук. Провідні школи економічної науки.

Методи пізнання економічних процесів. Абстракція. Загальнонаукові, спеціальні методи.

Функції економічної науки: пізнавальна, світоглядна, практична. Методологічна функція економічної теорії.

Роль економічної науки у здійсненні суспільно-економічних перетворень в Україні.

Тема 2. Власність і економічні системи

Економічний зміст власності та право власності. Місце власності в системі економічних відносин.

Еволюція відносин власності. Власність і типи економічних систем: формаційна та цивілізаційна концепції. Сучасні типи та форми власності.

Порівняльні переваги і недоліки ринкової та планово-адміністративної системи. Змішана соціально-орієнтована ринкова система.

Тема 3. Потреби і виробництво, його фактори

Потреби і виробництво, їх взаємозв'язок. Класифікація потреб та їх структура.

Праця. Виробництво. Фактори виробництва. Виробничі ресурси та їх класифікація.

Доходи, створені факторами Концепції доходів: трудова та факторна виробнича функція.

Зміни в ефективності застосування ресурсів. Фактори зростання ефективності виробництва.

Тема 4. Ринок, його механізми та структура

Форми організації суспільного виробництва.

Умови та причини виникнення ринку. Функції ринку. Принципи ринкової економіки.

Структура ринку та його інфраструктура.

Конкуренція і монополія в ринковій системі. Різновиди конкурентно-ринкових механізмів.

Тема 5. Товар, вартість, ціна, гроші

Сутність товарного виробництва. Умови і причини виникнення, розвиток товарних відносин. Вища форма товарного виробництва.

Товар і його властивості. Проблема визначення вартості і ціни. Теорії трудової вартості та маржиналістська теорія цін.

Гроші в системі товарних відносин. Функції грошей. Функціональні форми грошей. Розвиток грошових відносин. Особливості грошових відносин в епоху глобалізації.

Тема 6. Капітал як система відносин та як чинник виробництва

Капітал як економічна категорія. Промисловий капітал. Кругообіг і оборот капіталу. Нагромадження капіталу. Капітали основний, оборотний, обіговий.

Функціональні форми капіталу. Торговий капітал, його суспільна функція. Торговий прибуток.

Позичковий капітал. Позичковий процент. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту.

Тема 7. Суспільне відтворення

Відтворення матеріальних умов існування, людини та суспільних відносин. Просте та розширене відтворення. Нагромадження та якісні зміни капіталу як основа економічного зростання. Індивідуальне та суспільне відтворення. Теорії та моделі суспільного відтворення.

Економічне зростання і його показники. Основні фактори економічного зростання. Обмеження дії факторів. Значення інноваційного розвитку для економічного зростання. Інноваційна модель розвитку України, умови її здійснення.

Тема 8. Підприємство (фірма) як основна ланка економіки

Сутність підприємства. Ознаки підприємства. Види комерційних підприємств за формами власності. Великі та малі підприємства, їх роль та взаємодія в економіці. Переваги та недоліки великих підприємств. Переваги та слабкі сторони малих

підприємств і дрібного бізнесу. Проблема розвитку дрібного бізнесу в Україні.

Рух капіталу в підприємстві. Розподіл грошової виручки. Прибуток підприємства. Формування і розподіл прибутку. Чинники зростання прибутку. Прибуток і мета діяльності підприємства.

Стадії життя підприємства. Шляхи відродження, піднесення та продовження життя фірми. Показники економічної ефективності підприємства (фірми).

Тема 9. Ринкові відносини в аграрному секторі. Земля як фактор виробництва

Земля як фактор і засіб виробництва. Диференційна рента. Абсолютна рента. Ціна землі. Економічне значення власності на землю.

Місце і роль сільського господарства в суспільному виробництві, його особливості.

АПК: функції і структура. Особливості науково-технічної революції в АПК.

Продовольча проблема в світі. Перспективи АПК України на світових ринках.

Тема 10. Механізми ринкової рівноваги

Рівноважний обсяг виробництва. Відхилення від рівноважного обсягу: інфляційний та дефляційний розриви. Повна зайнятість. Вплив рівня зайнятості на розриви рівноваги. Значення сукупного попиту для зростання виробництва.

Стихійні механізми рівноваги. Закони сукупних попиту та пропозиції. Рівноважна ціна.

Скрутність руху капіталів. Зсув рівноваги.

Державне регулювання рівноваги. Мультиплікатор витрат. Метод вилучень та ін'єкцій.

Рекомендації сучасних економічних шкіл щодо забезпечення ринкової рівноваги державою. Сучасна економічна політика України.

Тема 11. Економічна нестабільність

Основні види економічної нестабільності.

Безробіття, його причини, форми. Заходи щодо запобігання безробіттю, пом'якшення та подолання його. Безробіття на Україні.

Інфляція, її вимір. Форми (ступінь інтенсивності) інфляції. Основні причини інфляції. Антиінфляційна політика держави. Інфляція та антиінфляційна політика на Україні.

Фінансові кризи. Причини фінансових криз. Заходи держави з фінансової безпеки економіки.

Тема 12. Державне регулювання ринкової економіки.

Макроекономічні показники

Економічні функції держави. Необхідність державного регулювання в ринковій економіці. Обмеженість державного впливу на економіку.

Завдання економічної політики держави. Основні напрямки реалізації економічної політики.

Основні макроекономічні показники. Методи розрахунку ВВП.

Тема 13. Доходи та соціальний захист населення

Рівень життя населення, його основні фактори. Напрями соціальної політики держави. Доходи населення, їх джерела. Фактори підвищення оплати праці та інших доходів.

Забезпечення охорони здоров'я, освіти, культури.

Пенсійне забезпечення непрацездатного населення. Страхування від тимчасової втрати працездатності, від безробіття. Державні засоби захисту від безробіття. Пенсійна реформа в Україні.

Житлове будівництво. Розвиток житлово-комунальних послуг.

Поняття рівня людського розвитку.

Завдання боротьби з бідністю та підвищення рівня життя в Україні.

Тема 14. Основні риси і закономірності перехідної економіки

Сутність перехідного періоду від планово-адміністративної до ринкової економіки. Зміст перехідного періоду.

Відродження виробництва, зміни в структурі економіки, подолання інфляції та безробіття.

Роздержавлення та приватизація, створення ринкової інфраструктури, нових систем цін, грошового обігу, банків, фінансів, управління.

Формування соціально орієнтованої ринкової економіки.

Співвідношення функцій держави та ринку в перехідній економіці.

Економічна криза перехідного періоду в Україні, її основні причини та характер. Економічна політика держави щодо подолання економічної кризи.

Тема 15. Національна економіка в міжнародному просторі. Глобалізація

Світова економічна система, види економічних відносин між державами.

Міжнародний поділ праці та міжнародна торгівля. Відносні переваги національної економіки та економічний вигравш. Експорт, імпорт, торговельний баланс. Вільна торгівля і протекціонізм. Тарифні та нетарифні обмеження торгівля. Валютні відносини. Валютний курс, його значення для національної економіки. Міжнародний рух капіталу. Іноземні інвестиції.

Міжнародні економічні організації.

Глобалізація економіки. Проблеми використання переваг глобалізації та збереження національного суверенітету.

«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 1. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки

Сутність підприємства. Ознаки підприємства. Різновиди підприємств за формами власності за типами управління. Економічні особливості державних і комунальних підприємств. Причини існування їх у ринковій економіці.

Кругообіг капіталу підприємства. Джерела і розподіл прибутку. Реінвестування прибутку та амортизаційних коштів. Модернізація та розширення виробництва. Життєвий цикл

підприємства. Засоби продовження життєздатності фірми (диверсифікація, інновації, зміна ділової моделі та інше).

Тема 2. Ресурси підприємства

Ресурси підприємства. Земельні ресурси. Капітал підприємства. Його структура та розміщення.

Основні фонди. Фізичний та моральний знос. Облік зносу і планування ремонту та заміни основних фондів. Значення амортизаційних коштів як джерела простого і розширеного відтворення.

Трудові ресурси. Економічна класифікація персоналу. Розрахунки потреби в персоналі. Заробітна плата та вартість трудових витрат. Заробітна плата як ресурс і як важіль продуктивності праці.

Фінансово-кредитні ресурси підприємства. Джерела інвестицій для підприємства.

Тема 3. Виробнича потужність підприємства

Потужність підприємства та його підрозділів. Розрахунок виробничої потужності підприємства. Показники та шляхи покращення використання виробничої потужності.

Тема 4. Форми раціональної організації виробництва

Структура і принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва: одиничний, серійний, масовий. Виробничий цикл та його структура. Обчислення тривалості виробничого циклу. Методи організації виробництва: потоковий і не потоковий.

Тема 5. Собівартість продукції, реалізація та прибуток підприємства.

Бухгалтерські, вмінені та економічні витрати.

Структура витрат: кошторисна і калькуляційна. Змінні та постійні витрати. Оперативний та бухгалтерський облік витрат. Значення контролю витрат підрозділів та підприємства в цілому. Короткострокові та перспективні витрати. Граничні витрати та спостереження їх.

Калькуляція цін. Цінова політика фірми. Бухгалтерський, економічний та нормальний прибуток. Формування прибутку

підприємства. Проблема визначення прибутку підприємця. Розподіл прибутку.

Теорії прибутку. Прагнення до прибутку як гарантія суспільно корисної діяльності. Прибуток і стимули діяльності фірми.

Тема 6. Якість та сертифікація продукції підприємства

Показники якості продукції. Форми організації контролю якості. Керування якістю. Сертифікація продукції. Стимулювання підвищення якості продукції.

Тема 7. Маркетинг підприємства

Маркетинг як господарська функція. Аналіз реалізації товарів. Аналіз ринків. Вивчення особливостей покупців. Вивчення конкурентів. Прогнозування попиту. Рішення щодо модернізації, розробки та освоєння нових товарів. Методи вдосконалення збуту. Цінова політика підприємства.

Тема 8. Інвестиційна діяльність підприємства

Поняття та класифікація інвестицій, їхня роль у діяльності підприємства. Інвестиційна діяльність підприємства. Вибір джерела інвестицій. Планування інвестиційних вкладень. Лізинг. Факторинг.

Тема 9. Інноваційний розвиток підприємства

Необхідність інноваційного розвитку економіки України. Суть і типи інновацій. Необхідність інновацій для відновлення життєздатності та розвитку підприємства. Життєвий цикл інновації. Пошук інноваційних ідей та проєктів. Методологія визначення інновацій. Умови ефективності інновацій. Інновації в зміні ділової моделі фірми.

Венчурний бізнес. Економічні та соціально-психологічні передумови прояву інновацій. Підприємство – головний ініціатор інноваційного розвитку. Прибуток від інновації – доход підприємця.

Управління проєктами.

Тема 10. Фінансові результати діяльності підприємства

Загальна характеристика фінансів підприємства. Грошові кошти та організація розрахунків підприємства. Складання

фінансової звітності підприємства. Баланс підприємства. Фінансовий аналіз. Фінансове планування на підприємстві.

Тема 11. Економічна ефективність підприємства

Економічна суть ефективності виробництва. Критерій ефективності. Система показників для оцінювання ефективності виробництва. Оцінювання соціальної ефективності виробництва. Фактори зростання ефективності виробництва. Сучасні напрямки ефективного використання окремих видів виробничих ресурсів.

Тема 12. Планування виробничо-господарської діяльності фірми

Види планів на підприємстві. Перспективне, техніко-економічне, оперативно-календарне, проектне бізнес-планування. Техніко-економічні показники підрозділів. Внутрішній госпрозрахунок.

Планування обсягів та асортименту виробництва. Безбитковий обсяг як критичний орієнтир планів. Планування асортиментної структури випуску та продажу. Планування підготовки виробництва. Методи збільшення обсягів продажу.

Комплексна ув'язка планів. Комплексне планування підвищення ефективності діяльності підприємства.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Об'єкт економічної науки та її предмет. Система економічних наук. Провідні школи економічної науки.
2. Методи пізнання економічних процесів. Абстракція. Загальнонаукові, спеціальні методи.
3. Функції економічної науки: пізнавальна, світоглядна, практична. Методологічна функція економічної теорії.
4. Роль економічної науки у здійсненні суспільно-економічних перетворень в Україні.
5. Економічний зміст власності та право власності. Місце власності в системі економічних відносин.
6. Еволюція відносин власності. Власність і типи економічних систем: формаційна та цивілізаційна концепції.
7. Сучасні типи та форми власності.
8. Порівняльні переваги і недоліки ринкової та планово-адміністративної системи.
9. Змішана соціально-орієнтована ринкова система.
10. Потреби і виробництво, їх взаємозв'язок. Класифікація потреб та їх структура.
11. Праця. Виробництво. Фактори виробництва. Виробничі ресурси та їх класифікація.
12. Доходи, створені факторами Концепції доходів: трудова та факторна виробнича функція.
13. Зміни в ефективності застосування ресурсів. Фактори зростання ефективності виробництва.
14. Форми організації суспільного виробництва.
15. Умови та причини виникнення ринку. Функції ринку. Принципи ринкової економіки.
16. Структура ринку та його інфраструктура.
17. Конкуренція і монополія в ринковій системі. Різновиди конкурентно-ринкових механізмів.
18. Сутність товарного виробництва. Умови і причини виникнення, розвиток товарних відносин. Вища форма товарного виробництва.

19. Товар і його властивості. Проблема визначення вартості і ціни.

20. Гроші в системі товарних відносин. Функції грошей. Функціональні форми грошей. Особливості грошових відносин в епоху глобалізації.

21. Капітал як економічна категорія. Промисловий капітал. Кругооборот і оборот капіталу. Нагромадження капіталу.

22. Функціональні форми капіталу. Торговий капітал, його суспільна функція. Торговий прибуток. Капітали основний, оборотний, обіговий.

23. Позичковий капітал. Позичковий процент. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Форми кредиту.

24. Відтворення матеріальних умов існування, людини та суспільних відносин. Просте та розширене відтворення.

25. Економічне зростання і його показники. Основні фактори економічного зростання. Значення інноваційного розвитку для економічного зростання.

26. Сутність підприємства. Ознаки підприємства. Види комерційних підприємств за формами власності. Великі та малі підприємства, їх роль та взаємодія в економіці.

27. Переваги та недоліки великих підприємств. Переваги та слабкі сторони малих підприємств і дрібного бізнесу. Проблема розвитку дрібного бізнесу в Україні.

28. Земля як фактор і засіб виробництва. Диференційна рента. Абсолютна рента. Ціна землі. Економічне значення власності на землю.

29. Місце і роль сільського господарства в суспільному виробництві, його особливості.

30. Безробіття, його причини, форми. Заходи щодо запобігання безробіттю, пом'якшення та подолання його. Безробіття на Україні.

31. Інфляція, її вимір. Форми (ступінь інтенсивності) інфляції. Основні причини інфляції. Антиінфляційна політика держави. Інфляція та антиінфляційна політика на Україні.

32. Фінансові кризи. Причини фінансових криз. Заходи держави з фінансової безпеки економіки.

33. Економічні функції держави. Необхідність державного регулювання в ринковій економіці. Обмеженість державного впливу на економіку.

34. Основні макроекономічні показники. Методи розрахунку ВВП.

35. Рівень життя населення, його основні фактори.

36. Напрями соціальної політики держави.

37. Доходи населення, їх джерела. Фактори підвищення оплати праці та інших доходів.

38. Забезпечення охорони здоров'я, освіти, культури.

39. Пенсійне забезпечення непрацездатного населення. Страхування від тимчасової втрати працездатності, від безробіття. Державні засоби захисту від безробіття. Пенсійна реформа в Україні.

40. Житлове будівництво. Розвиток житлово-комунальних послуг.

41. Поняття рівня людського розвитку.

42. Завдання боротьби з бідністю та підвищення рівня життя в Україні.

43. Відродження виробництва, зміни в структурі економіки, подолання інфляції та безробіття.

44. Роздержавлення та приватизація, створення ринкової інфраструктури, нових систем цін, грошового обігу, банків, фінансів, управління.

45. Формування соціально орієнтованої ринкової економіки. Співвідношення функцій держави та ринку в перехідній економіці.

46. Економічна криза перехідного періоду в Україні, її основні причини та характер. Економічна політика держави щодо подолання економічної кризи.

47. Міжнародний поділ праці та міжнародна торгівля. Відносні переваги національної економіки та економічний вигравш. Експорт, імпорт, торговельний баланс.

48. Вільна торгівля і протекціонізм. Тарифні та нетарифні обмеження торгівля.

49. Валютні відносини. Валютний курс, його значення для національної економіки.

50. Глобалізація економіки. Проблеми використання переваг глобалізації та збереження національного суверенітету.

51. Сутність підприємства. Ознаки підприємства. Різновиди підприємств за формами власності за типами управління.

52. Економічні особливості державних і комунальних підприємств. Причини існування їх у ринковій економіці.

53. Кругообіг капіталу підприємства. Джерела і розподіл прибутку.

54. Ресурси підприємства. Земельні ресурси. Капітал підприємства. Його структура та розміщення.

55. Основні фонди. Фізичний та моральний знос. Облік зносу і планування ремонту та заміни основних фондів.

56. Значення амортизаційних коштів як джерела простого і розширеного відтворення.

57. Трудові ресурси. Економічна класифікація персоналу. Розрахунки потреби в персоналі.

58. Заробітна плата та вартість трудових витрат. Заробітна плата як ресурс і як важіль продуктивності праці.

59. Фінансово-кредитні ресурси підприємства. Джерела інвестицій для підприємства.

60. Потужність підприємства та його підрозділів. Розрахунок виробничої потужності підприємства. Показники та шляхи покращення використання виробничої потужності.

61. Організаційні типи виробництва: одиничний, серійний, масовий. Виробничий цикл та його структура.

62. Обчислення тривалості виробничого циклу. Методи організації виробництва: потоковий і не потоковий.

63. Структура витрат: кошторисна і калькуляційна. Змінні та постійні витрати. Короткострокові та перспективні витрати. Граничні витрати та спостереження їх.

64. Калькуляція цін. Цінова політика фірми. Формування прибутку підприємства. Проблема визначення прибутку підприємця. Розподіл прибутку.
65. Теорії прибутку. Прагнення до прибутку як гарантія суспільно корисної діяльності. Прибуток і стимули діяльності фірми.
66. Показники якості продукції. Форми організації контролю якості. Керування якістю.
67. Маркетинг як господарська функція. Аналіз реалізації товарів.
68. Аналіз ринків. Вивчення особливостей покупців. Вивчення конкурентів. Прогнозування попиту.
69. Рішення щодо модернізації, розробки та освоєння нових товарів. Методи вдосконалення збуту. Цінова політика підприємства.
70. Інвестиційна діяльність підприємства. Вибір джерела інвестицій. Планування інвестиційних вкладень. Лізинг. Факторинг.
71. Необхідність інноваційного розвитку економіки України. Суть і типи інновацій.
72. Необхідність інновацій для відновлення життєздатності та розвитку підприємства. Життєвий цикл інновації. Пошук інноваційних ідей та проєктів.
73. Методологія визначення інновацій. Умови ефективності інновацій. Інновації в зміні ділової моделі фірми.
74. Венчурний бізнес. Економічні та соціально-психологічні передумови прояву інновацій. Підприємство – головний ініціатор інноваційного розвитку.
75. Загальна характеристика фінансів підприємства. Грошові кошти та організація розрахунків підприємства.
76. Фінансовий аналіз. Фінансове планування на підприємстві.
77. Економічна суть ефективності виробництва. Критерій ефективності. Система показників для оцінювання ефективності виробництва.

78. Оцінювання соціальної ефективності виробництва. Фактори зростання ефективності виробництва.

79. Види планів на підприємстві. Перспективне, техніко-економічне, оперативно-календарне, проектне бізнес-планування.

80. Планування обсягів та асортименту виробництва. Беззбитковий обсяг як критичний орієнтир планів. Комплексне планування підвищення ефективності діяльності підприємства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С. Політична економія. Ч.1. Загальна економічна теорія; Ч.2. Спеціальна економічна теорія. – К.: Ніка-Центр, Ельга, 2000. – 528 с.
2. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І., Піча Ю.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, 2-ге вид, випр. і доп. – К.: Каравела, 2001. – 289 с.
3. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 400 с.
4. Ватаманюк З. та ін. Вступ до економічної теорії: Курс лекцій. Ч.1. – Львів: Новий світ-2000, 2005. – 352 с.
5. Гальчинський А.С., Єщенко Л.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник. – К.: Вища школа, 1995. – 471 с.
6. Економіка підприємства. Підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. С.В. Покропивного. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.
7. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: Лекції. – К.: УДУХТ, 2001. – 180 с.
8. Кривенко К.Т., Савлук В.С., Беляєв О.О. Політична економія: Навчальний посібник / За ред. Кривенка К.Т. – К.: КНЕУ, 2001. – 508 с.
9. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономика: принципы, проблемы и политика: В 2-х т. / Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – 600 с.
10. Манів З.О., Луцький І.М. Економіка підприємства:
11. Мочерний С.В. Основи економічних знань: Підручник. – К.: Академія, 2003. – 312 с.
12. Найдъонов В.С. Економічна теорія. Курс лекцій. Ч.1. – К., КиМУ, 2004. – 87 с.
13. Найдъонов В.С. Економічна теорія. Курс лекцій. Ч.2. – К., КиМУ, 2005. – 36 с.
14. Основи економічної теорії / За ред. С.В. Мочерного: Посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 472 с.

15. Основи економічної теорії: Навч. посібник / Під ред. Л.Ю. Мельника. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 528 с.
16. Пащенко В.С. Основи економічної теорії: Курс лекцій. – К.: КиМУ, 2003. – 106 с.
17. Семенов Г.А., Панкова М.О., Семенов А.Г. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.
18. Суша Г.З. Экономика предприятия: Учебное пособие. – М.: Новое знание, 2003. – 384 с.
19. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вузів. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2005. – 568 с.

Навчально-методичне видання

ПЕКІН АНДРІЙ ЮРІЙОВИЧ

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для абітурієнтів, які вступають
на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра за
спеціальністю 051 Економіка на другий курс
(з нормативним терміном навчання на вакантні місця)
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого
спеціаліста або раніше здобутого такого самого чи вищого ступеня
(рівня) вищої освіти
за неспорідненими спеціальностями

Відповідальний за випуск Балашова Н.В.

Підписано до друку 23.04.2020
Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Ум. друк. арк. ____
Тираж 40 прим. Зам. № _____

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції. Серія ДК №1805 від 25.05.2004

Інститут підготовки кадрів
державної служби зайнятості України (ІПК ДСЗУ)
03038, Київ – 38, вул. Нововокзальна, 17.
Тел./факс (044) 536-14-85